

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 150-400, 350-800
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1963. augusztus 12.

bb 1. a skót nemzeti zenekar kíséri az operaház edinburgh-i előadásait

1 ol/lk-lm sr

1963. augusztus 12.

a magyar állami operaházban készülnek az augusztus 19-én megnyíló edinburghi zenei fesztiválra. a fesztivált a budapesti operaház előadása nyitja meg az empire theaterben, bartók „a kékszakállu herceg vára”, a „fából faragott királyfi”, és a „csodálatos mandarin”, színrehozatalával. a balett-együttes ezekben a napokban délelőtt-délután is próbát, mert a szólisták mellett több fiatal művészt igényes feladattal biztak meg.

ferencsik jános főzeneigazgató és fráter gedeon karmester augusztus 13-án utazik el glasgowba és megkezdik a próbákat a skót nemzeti zenekarral, ugyanis ez a zenekar kíséri majd az operaház előadásait edinburghban.

az operaházi együttes augusztus 15-én és 17-én indul utnak./mti/

..

bb 2. kalocsai népi himzéseket vásárolnak a franciák, csikóbőrös kulacsot a japánok - népi iparművészeti kiállításaink nagy sikere külföldön

1 tf-lm sr

1963. augusztus 12.

nagy sikerűk volt a népi iparművészeti tanács által idén rendezett külföldi magyar iparművészeti kiállításoknak. washingtonban és salzburgban százazrek csodálták meg népi iparművészeink remekait. a párizsi kiállításon nagy érdeklődést keltettek a kalocsai népi himzések. ezekből hat millió forint értékű megrendelést kapott a kalocsai népművész szövetkezet franciaországtól. a japánok tetszését leginkább a magyar csikóbőrös kulacsok nyerték meg. a tokiói kiállítás után 200 000 forintért vásároltak ebből a magyar népművészeti termékből. a svédországi nyköping-ben öt hétig nyitvatartó kiállításnak több mint 50 000 látogatója volt. a nagy érdeklődésre való tekintettel augusztus végétől másik két svéd városban, västerasban és lund-ban is bemutatják a kiállítás gazdag anyagát. ugyanezt a népművészeti bemutatót dánia kérésére decemberben koppenhágában is megrendezik./mti/

-i-

mo

bb 3. százezer tűzföldi rovar a természettudományi muzeumban

i ie-lm ká

1963. augusztus 12.

a természettudományi muzeumban megkezdődött a muzeum eddigi legnagyobb méretű gyűjtésének tudományos feldolgozása. topál györgy muzeumi kutató 1962 elején érkezett haza argentinából, s a magával hozott hatalmas anyag preparálása másfél évet vett igénybe. gyűjteménye ugyanis csaknem 100.000 rovarból, ezen-kivül több száz madárból, kígyóból, békából és apró emlősállatból áll.

a most rendszerezésre kerülő anyag rendkívül értékes, igen sok ritkaságot tartalmaz. a magyar muzeológus ugyanis egy teljes esztendőn át tanulmányozta, egy viszonylag kis terület állatvilágát, ennek évszakonkénti változását, s így igen nagy értékű anyagot és tapasztalatokat szerzett a tűzföld még alig ismert faunájáról. az összegyűjtött csaknem százezer rovar több ezer fajt képvisel, s ezek közül már 50-ről megállapították, hogy a tudományra nézve is újak.

mivel a délamerikai fauna erősen eltérő az európaiétól, az állatok rendszertani meghatározása nem könnyű feladat. ezért ebbe a munkába bevonják a világ összes rovarani specialista táját: postán küldik el nekik a meghatározandó preparátumot, s erről szóló dolgozatukat itthon publikálják./mti/

..-

kk 4. rókavadászat a bakonyban

vid j-lm ká

1963. augusztus 12.

a bakony vidékén és a keszthelyi járásban az utóbbi hónapokban nagyon elszaporodtak a rókok, a községekből egymás után érkeznek a panaszos levelek a megyei vadásztársaságokhoz. a rókok éjszakánként bemerészkednek a falvakba, és sorra hurcolják el a baromfiólakból a csirkéket, sőt a libákat és a kacskákat is. a vadászok a veszélyeztetett vidékeken megkezdtek a szervezett irtást. vindornyalakon és mezőlakon ezekben a napokban az esti és éjszakai órákban 8-10 főből álló vadászbrigádok járják a határt. csupán e két községben mintegy 100 rókát ejtettek el./mti/

..-

-2-

mo

bb 5. augusztus 20-ra megfiatalodik a zeneművészeti főiskola palotája

i sb/l-lm vg

1963. augusztus 12.

a zeneművészeti főiskola liszt ferenc téri palotájának homlokzatát és nagytermét tavaly restaurálták az építők, s most, a nyári szünetben folytatták a helyreállítási munkákat.

a főiskola tantermeiben dolgoztak már máskor is, de a palota hangversenytermeiben, díszes előcsarnokaiban, tanács-termében és kupolatermében több mint fél évszázada, az épület fennállása óta nem volt tatarozás. a budapesti szakipari vállalat festő, mázoló, burkoló és aranyozó munkásai most a pincétől a padlásig megszerelik az épületet, mintegy 60 különböző helyiséget állítanak helyre. a nagyobb termek és az előcsarnokok régi aranyozása már megfeketedett, s most bronzötvözetből készült vékony metál-lapokkal „aranyozzák”, be újra a díszeket. a helyiségek ékes gipszfaragványai, párkányai és oszlopfői csaknem 900 négyzetméternyi új aranybevonatot kapnak. nemcsak festéssel és aranyozással szepítik meg az épület termeit, hanem a régi butorok kicserélésével is. a főiskola csaknem 300.000 forintot költ az új berendezésekre. így minden tanterem új butort kap és a nagyterem emelvényén is modern kottapultokat állítanak fel. a vállalat munkáját megnehezíti, hogy most a szokásosnál hamarabb véget ér a nyári szünet. szeptember közepe helyett már a hónap elején megkezdődik az új tanév, de előzőleg meg kell nyitni a próbatermeket is. az építők azonban elhatározták, hogy augusztus 20-ig befejezik a helyreállítási munkákat, átadják a megfiatalított zenepalotát./mti/

..-

bb 6. több mint 70 filmet mutatnak be az amatőr filmfesztiválon

i s/tm-lm sr

1963. augusztus 12.

a népművelési intézet augusztus 16-a és 20-a között a postás szakszervezet cházár andrás utcai művelődési házában rendezi meg az idei amatőr kisfilmfesztivált. az öt nap alatt az amatőr filmek és klubok 73 alkotását mutatják be. többek között vetítésre kerül a budapesti heffele józsef improvizáció című érdekes kisfilmje, amely a zenei asszociációkkal foglalkozik.

/folyt.köv./

-3-

mo

bb 6. /több mint 70 filmet...1.folyt./-lm

híradóval jelentkeznek a budapesti eötvös loránd tudományegyetem műkedvelő filmesei. a jászberényi „Lehel,” amatőr filmklub színes filmet nevezett be a versenybe. bemutatják dr. bánhidai zoltán budapesti orvos a mai fiatalok életéről szóló, közelről című munkáját is.

az idei amatőr kisfilm-fesztivál zsűrijében helyet foglal nemeskürthy istván és nemes károly filmesztéta, valamint szabó istván és jancsó miklós rendező is. a legsikerültebb alkotást a kisz központi bizottságának 2 000 forintos díjával jutalmazták.
/mti/

bb 7. „vizet vitték,” a szomjazó batorligetnek - újraéled az értékes rezervátum

vid j-lm ká

1963. augusztus 12.

nyolc hétig tartott a jégkorszak növény- és állatvilágát őrző batorligeti rezervátum környékén a tikkasztó szárazság. veszélybe került az értékes terület. kiszáradtak a mocsarak, összesodródtak a növények levelei, eltűnt a tájról a jellegzetes „nyári köd,” és az állandó harmat. a nagy forróságban selymöltek az eleve szülő gyíkok és más rovarok, amelyek életfeltételét eddig a párák, hűvös éghajlat biztosította.

a segítség nem sokáig késett. a rezervátumot gondozó nyírségi állami erdőgazdaság „vizet vitt,” a szomjazó batorligetnek: 16 000 forintos költséggel csatornát építettek és a pillis-piricsei vízfolyást a rezervátumba irányították. a földmunkákat júliusban kezdték meg, s augusztus első napjaiban már megindult az árasztás. néhány napon belül újra megteremtik batorligeten a különleges klímaviszonyokat./mti/

- 4 -

Mez

bb.31. társultak a silókukorica betakarítására a kaposvári járás termelészövetkezetei

vid/n ká

1963. augusztus 12.

somogy megye lengnagyobb járásában, a kaposváriban 4500 holdon vetettek silókukoricát a termelészövetkezetek. az értékes takarmány gyors és jó minőségű betakarítása érdekében önkéntes társulásokat alakítottak a közös gazdaságok. a rendelkezésre álló 78 nagy teljesítményű silózógépet 28 brigádba osztották be, s ezek addig dolgoznak a kijelölt területen, amíg teljesen be nem fejezik a munkát, s csak azután mennek át más silókukorica-táblába. a bodrog, csombárd, mezőcsokonya termelészövetkezeti falvak határában dolgozó silózóbrigád 3 nap alatt kitűnő minőségben csaknem 80 holdnyi területéről mintegy 8000 mázsa takarmányt takarított be. a silónakvalót mindenütt kazlakba hordják össze./mti/

..-

bb.33. technikai ujdonság az olajtermelésben a kettős mélyszivattyú

vid/n ki

1963. augusztus 12.

hazánk olajkutjainak nagyobb részéből himbával egyesített mélyszivattyúk segítségével hozzák felszínre az olajat. ezeknél a mélyszivattyúknál a nagymérvű igénybevételtől gyakori a meghibásodás, aminek kijavítása egy, esetleg két napot is igényel. a nagylengyeli kőolajtermelő vállalat termelési szakmérnökei az üzemzavarok megszüntetésére technikai ujdonságnak számító kettős mélyszivattyús rendszer alkalmazását vezették be. az egyik szivattyút az olajtároló rétegben, a másikat pedig a kut mélységének fele táján helyezték el. így a mélyszivattyúknak csak fele akkora ellenállást kell leküzdeni, mint egy szivattyú esetében.

ennek a módszernek tapasztalatai kedvezők, ezért általánosan bevezetik a nagylengyeli olajmezőn./mti/

Le

9.50 /zs

..-

- 5 -

bb.29. újabb falusi filmszínházak nyílnak szabolicsban

vid/zs/n zs

1963. augusztus 12.

Szabolcs-szatmár megyében augusztus végéig több új falusi, tanyai filmszínház nyílnak meg. normál mozit avatnak tyukodon, s keskeny filmes vetítógépet kap uszka, győröcske, rápolt, önböly, olcsvaapáti, tivadar és ura község. hermánsszegen augusztus 20-án avatják fel az új mozit és ezzel Szabolcs-szatmár megye minden községében lesz filmszínház. érdemes megemlíteni, hogy míg 1945-ig 18 mozi működött a megyében, ma már 284 helyen vetítenek rendszeresen ismeretterjesztő és játékfilmeket. 14 tanyakörzetben vándormozi működik, s így Szabolcs-szatmár megye minden településére eljut a filmszínházak legújabb műsora./mti/

..

bb.30. fontos vegyszert előállító kísérleti üzem épül pétfürdőn

vid/n ki

1963. augusztus 12.

a magyar ásványolaj- és földgázkísérleti intézet kutatóinak elképzelése alapján a péti nitrogénművekben új vegyüzem épül, amelyben a műanyagipar számára nélkülözhetetlen, ugynevezett lágyító szereket állítanak majd elő. a kísérleti üzemben nyert oktil-alkohol vegyszerrel rugalmassá, hajlékonyá tehetik az egyébként teljesen merev pvc-t, tehát a lágyító mennyiségétől függően más-más rendeltetésű műanyagot készíthetnek.

a fontos termék előállítására az új üzemben véghezvesszük majd megfelelő kísérleteket és kidolgozzák a nagyüzemi gyártás technológiát./mti/

le

..

9.37 /zs

- 6 -

bb.8. aktatáska a fán: tömegverekedéssel végződött a vendéglői tréfa - két évi szabadságvesztés szurkálásért

1 bc/n sr

1963. augusztus 12.

nagy béla dokkmunkás március 28-án több társával együtt betért a csepeli szabadkikötő melletti vendéglőbe, s ott nagyobb mennyiségű szeszesítalt fogyasztott. amikor távozni készültek, magyar istván feltette a vendéglő előtti nyárfára barátja, varga istván aktatáskáját. tóbiás lajos és tóbiás sándor észrevette a táskát. az előzményekről mitsem tudva magukhoz vették, azzal a szándékkal, hogy átadják az italbolt vezetőjének. közben varga istván táskája keresésére indult. meglátta azt a tóbiás testvéreknél, s vita támadt közöttük. a vita verekedéssé fajult, amelybe többen bekapcsolódtak az utcán tartózkodó személyek közül is. nagy béla, amikor látta, hogy barátait ütik, segítségükre sietett. a verekedést meg akarta szüntetni, s eközben ismeretlen személyektől maga is több ütést kapott. a dulakodásnak végülis a kikötői rendészet osztályvezető helyettesének határozott fellépése vetett véget.

amikor szétoszlottak, akkor érkezett a helyszínre vincze józsef. ő a távolból látta a verekedést, s minden ok nélkül megtámadta varga istvánt. a váratlan támadás újabb tömegverekedést idézett elő. nagy béla, hogy segítsen társainak, több ízben a verekedőkhez lépett, majd a táskájából hirtelen előkapta a zsebkését, s hadonászó mozdulatokkal közeledett a dulakodókhoz. többen el akarták venni tőle a kést. ez azonban nem sikerült, s nagy béla egy óvatlan pillanatban mellbeszurta a közelében lévő tóbiás sándort.

a fővárosi bíróság emberölés kísérletéért két évi szabadságvesztésre ítélte nagy bélát. ítéletében figyelembe vette, hogy nem szokott inni, valamint, hogy varga istván és magyar istván kezdeményezte a verekedést, abban nagy béla először nem vett részt,

s később helytelenül értelmezte baráti védelemből követte el a bűncselekményt./mti/

..

bb.9. új óvodák a fővárosban

1 lv/n sr

1963. augusztus 12.

őszről kezdve új óvodákkal bővül a budapesti gyermekintézmények hálózata. a szeptember és októberben átadásra kerülő új épületekben összesen 500 gyermeket helyezhetnek el. az üllői uti lakótelepen befejezéshez közeledik egy 75 személyes óvoda építése. a 11. kerületben két óvoda is megkezdte működését: egyik a kecskeméti utcában, a másik pedig a Lágymányosi lakótelepen. összesen mindkettőt átadják rendeltetésének./mti/

..

8.15 /zs

- 7 -

le

bb.10. képtár nyílik a siklósi várban

vid/zs/ n zs

1963. augusztus 12.

a pécsi janus pannónius muzeum művészettörténeti osztálya a modern pécsi képtár anyagának egy részét a siklósi vár négy termében állítja ki. tervezik azt is, hogy a nemzeti galéria történeti képanyagból a ma élő és alkotó baranyai képzőművészek alkotásaiból szintén időszerű kiállítást rendeznek a vár termében.

/mti/

bb.11. bazaltban most először találtak jégbarlangot - mit mond a tudomány a jegesbarlangok kialakulásáról

i/tz/ n vg

1963. augusztus 12.

híre érkezett, hogy badacsonyi közelében, a szentgyörgy-hegyen egy váratlan bazaltomlás jegesbarlangok felfedezésére vezetett. amint dr. végh sándorné kandidátus, az ötvös Loránd tudományegyetem alkalmazott földtani tanszékének adjunktusa elmondotta, hazánk területén eddig csak telkibányánál volt ismeretes egy apró, inkább csak fülkének nevezhető jegesbarlang, de a közelben a hatalmas dobsinai és szilicei barlangokon kívül a bihar-hegységben, távolabb pedig az osztrák, a francia és az amerikai karsztokban ismernek ilyen képződményeket.

általában az a jellemző rájuk, hogy mindig hegyek északi lejtőin alakulnak ki. egyetlen nyílásuk jóval magasabban helyezkedik el, mint az a kihasasodó, néha óriási méretekre kitáguló üreg, amelyben a jég összegyűlik. kemény teleken a beáramló és lefelé törekvő levegő megfagyasztja a barlangba leszivárgott csapadékvizet. ha azután a környező kőzet repedésmentes, vagy esetleges repedései sem nyitnak utat a barlangon keresztül a levegő átáramlásának, a jég, vagy legalábbis egy része nyáron sem olvad meg. Lehetséges például, hogy a dobsinai barlang, ahol egyébként jól megkülönböztethetők az egymást követő teleken lerakódott újabb és újabb vékony jég rétegek, legmélyebb részeiben még ma is a sok évezreddel ezelőtti jégkorszakok hagyatékát őrzik.

a jégképződésnek ez a folyamata a közelmúltban jól megfigyelhető volt a mátrában, ahol egy andezit-tárlóban, mint valami mesterséges jegesbarlangban tekintélyes mennyiségű jég gyűlt össze és tartotta is magát éveken keresztül. hasonló jelenség az is, amit a lillafüredi vízesésnél tapasztalni. a leomló, jó hőszigetelő vízfüggöny mögött hideg teleken nem egyszer olyan jégpadka áll össze, amely még az augusztusi kánikulát is összefagyott állapotban éri meg.

a szentgyörgyhegyi barlang jegének élettartamára az eddigi adatokból még nem lehet következtetni. mindenestre érdekes azonban, hogy nagyobb méretű ilyen képződményeket eddig általában csak karsztos kőzetekben találtak, s a rendkívül gyér irodalom adatait figyelembe véve alighanem ez lenne az első eset, amikor bazalt-, környezetben kialakult jegesbarlangra bukkantak a szerencsés felfedezők./mti/

--

le

8.20 /izs

- 8 -

bb.12. új irodaházat és társasházakat kapnak az ikarus-gyár dolgozói

i sb/n vg

1963. augusztus 12.

a 22-es építőipari vállalat dolgozói tavaly nagy üzemcsarnokot adtak át az ikarus-gyárnak, s most újabb építkezéshez kezdtek. háromemeletes új épülettel bővítik a gyár irodaházát. a mintegy négymillió forintos új épület emeleteinek világos és tágas rajztermeit majd a gyár szerkesztési osztályának mérnökei és rajzolói foglalják el. a földszinti helyiségekben pedig korszerű orvosi rendelőknek adnak új otthont. az építők az üzemi dolgozók saját ház építési terveinek valóra váltását is megkönnyítik. rövidesen megkezdik mátyásfülde négy emeletes társasház építését, amellyel majd 36 család jut új lakáshoz. az új irodaházat és a lakásokat a jövő évben adják át az építők./mti/

--

bb.13. új hűtőházat kap kecskemét

vid/n ki

1963. augusztus 12.

kecskeméten befejezéshez közeledik a mék új hűtőházának építése. a korszerű létesítmény, amely 350 vagon áru raktározására lesz alkalmas, már tető alá került és megkezdtek a belső szerelési munkákat, a hűtőtermek gépének üzembe helyezését. a hatalmas tárházat a tervek szerint még ebben az évben átadják rendeltetésének, s ezzel jórészt megoldódnak a környék zöldség és gyümölcs tárolási gondjai./mti/

--

bb.14. új szakágak a felsőfokú szaktechnikus-képzésben - a nappali tagozatra 1600 hallgatót vesznek fel

i ie/n ká

1963. augusztus 12.

újabb két szakmában kezdik meg ősszel az okleveles szaktechnikusok képzését. gödöllőn, a kisállattenyésztési kutató intézet mellett, felsőfokú baromfitenyésztési technikum nyílik, orosháza a hódmezővásárhelyi felsőfokú állattenyésztési technikum kihelyezett csoportjaként működik majd a takarmánygazdálkodási tagozat.

a felsőfokú mezőgazdasági technikumok nappali tagozatának első évfolyamára az idén 1600 hallgatót vesznek fel. a fiatal iskola-típus iránt az idén sokkal nagyobb az érdeklődés, mint tavaly. több mint kétszer annyi az ugynevezett közvetlen jelentkezők száma, vagyis azoké, akik a középiskola elvégzése után egyenesen felsőfokú technikumba kérik felvételüket./mti/

--

le

8.25 /zs

- 9 -

bb.15. 100 embert helyettesít a „csipkedőgép”,

1 cs/ n ká 1963. augusztus 12.

az állami gazdaságok jelenleg 1600 holdon termesztik a sörgyártás nélkülözhetetlen alapanyagát, a komlót. a korai fajták szedését rövidesen befejezik, a kései fajták „szürete”, majd csak szeptemberben kezdődik.

az idén megkezdtek a rendkívül munkaigényes kézi tobozszedés gépesítését. a csehszlovákiából importált 3 „csipkedőgép”, egyenként 100 embert helyettesít. negyven ilyen gép elegendő lesz a teljes komlótermés kezdeti feldolgozására./mti/

..

bb.16. kertés családi házakból álló cigány-lakótelep épül alsózsolca határában

vid/n zs 1963. augusztus 12.

borsod megye egyik legelhanyagoltabb cigánytelepe a miskolcraól sátoraljaujhely felé vezető országút melletti árterületen fekszik. a hevenyészve épített bódékat gyakran elöntötték a belvizek s a dűledező kunyhók nemcsak veszélyesek, de egészségtelenek is.

a tanács javaslatára a putrikat most lebontják és helyettük alsózsolca határában kertés családi házakból álló lakótelepet építenek. az új telepen 50 szoba- konyhás otthont emelnek. a tanács az építendő családoknak díjtalanul 140 négyzetméteres telket biztosított, a lakások mielőbbi felépítését pedig téglával, homokkal, cementtel és mésszel segíti. a cigány-családok a környéken lakó nyugdíjas kőművesek irányításával maguk is részt vesznek új otthonaik építésében.

a cigánycsaládok munkáját támogatják a miskolci nagyüzemek is, amelyek bontásból visszamaradt ablakkereteket és ajtókat juttatnak az építőknek. az új, kertés családi házakból álló telep előreláthatólag az év végére készül el./mti/

le

..

8.35 /zs

- 10 -

bb 22. 400.000 köbméter hótörte fát takarítanak el az erdőkből - az idén nem szállítanak a tűzések „rigófütyös”, tüzelőt

1 cs/j vm ká 1963. augusztus 12.

az állami erdőgazdaságokban az idén rendkívüli intézkedésekre volt szükség, hogy a téli nagy havazások idején letört fákat megmentésük a fülledéstől, korhadástól, illetve a helyüket mielőbb újra betelepíthessék. különösen nagy károk érték a vas megyei erdőket, ahol 100-150 hektáros „foltokban”, 20-40 éves fák, - zömmel fenyők - törtek derékba. országosan körülbelül 400.000 köbméternyi fát tett tönkre a hónyomás. a leginkább fülledékeny bükkösökben, valamint a szuvaszélyes fenyvesekben már koratavasszal megkezdtek a tört faállomány eltávolítását feldolgozását. azóta szinte megszakítás nélkül zeng a fűrész az erdőben.

dr.sali emil, az országos erdészeti főigazgatóság helyettes vezetője tájékoztatásul közölte, hogy február végéig a rendkívüli tél miatt 600.000 köbméterrel kevesebb tűzifát és ipari fát termeltek ki a tervhez képest. az elmaradás felét nyár elejéig törlesztették, s előreláthatólag szeptemberre helyreáll a terv és a teljesítés egyensúlya. a nyugati országrészekén letört fenyőerdők értékes faanyagát zömmel az alföldi vidékekre szállították és szerfás épületekhez, dohánypajtákhoz használták fel.

a rendkívüli nyári fakitermelés, illetve a fa elszállítása a korábbi évekenél kétszeresére több gépkocsit vesz igénybe, számos erdőgazdaság azonban még így is szállítási nehézségekkel küzd. most zajlik ugyanis a tüzelőszállítás dandárja: naponta több száz vagon fa érkezik a városokba, ipari centrumokba. az erdőgazdaságok el akarják kerülni azt a kényszerhelyzetet, hogy friss vágású, pesti csufneven: rigófütyös tüzifát szállítanak megrendelőiknek a tüzelőtelepekre. az idén 3 hónaposnál frissebb vágású fa nem kerülhet a tüzelőtelepekre, s ezzel - remélhetőleg - elejét veszik a tüzifa minőségét illető jogos panaszoknak./mti/

..

bb 25. elkészítik bács-kiskun megye vízmérlegét

vid lk vm ki 1963. augusztus 12.

a bajai vízügyi igazgatóság mérnökei és technikusai elkészítik bács-kiskun megye vízmérlegét. ehhez már gyűjtik a falvak és városok, az ipari üzemek, a mezőgazdasági nagyüzemek vízhasználatának adatait. egyben azt is megállapítják, milyen területen van vízhiány és a fejlődés következtében a jövőben mekkora vízigények várhatók. a műszakiak a helyszíni munka során sok hasznos tanáccsal is ellátják az öntözésben még járatlan közös gazdaságokat./mti/

..

8.43 /zs

- 11 -

le

bb 23. az új tanévben már a reform-tantervek alapján képezik az elsőéves hallgatókat felsőoktatási intézményeinkben

1 vt/hné vm sr

1963. augusztus 12.

az 1963-1964-es tanévben a felsőoktatási intézmények első évfolyamain - néhány szak kivételével - hozzákezdenek az új reform-tantervek, programok szerinti képzéshez. milyen fontosabb változások lépnek életbe ezzel kapcsolatban, erről tájékoztatták az mti munkatársát a művelődésügyi minisztériumban.

elmondották, hogy a tananyag korszerűsítése során a különféle szaktárgyakban az elavult ismeretanyagot törölték, illetve rövidítették, másrészt új, korszerű tananyagot iktattak be. a tudományegyetemen a szakmai gyakorlatok rendszerének kiépítése mellett a bölcsészettudományi és természettudományi karokon tanterv-módosításokra is sor került, amelyek biztosítják a reformkövetelmények fokozottabb érvényesítését. a tanárképző főiskolákon mintegy 40 százalékkal csökkent a választható szakcsoport-kombinációk száma, ami a főiskolák tervszerűbb munkáját segíti, s hozzájárul a túlterhelés csökkentéséhez is. könnyebb lesz a helyzetük a főiskolai hallgatóknak a vizsgázásnál. az eddigi félévenkénti 8-10 helyett általában csak hat, kivételesen hét tárgyból vizsgáznak.

a bölcsészettudományi karon a főbb változások a következők: a magyar nyelv-és irodalom programjaiban például gyökeresen átalakították a nyelvészeti oktatást, s a hangsúlyt a mai magyar nyelvre helyezték. az irodalomban a korábbinál nagyobb szerepet kap az élő irodalom. ennek megfelelően a huszadik század magyar irodalmát három féléven át adják elő. bevezetik az irodalomtudomány történetének oktatását is, s kötelező lesz a színház-és filmművészet hallgatása. a történelemszakon helyesebb arányokat alakítottak ki a régebbi korok, valamint az új és a legújabb kor magyar, illetve egyetemes történeti anyagában. ezen a szakon tárgyalják majd a marxista történettudomány fejlődésének jelen problémáit, s ugyanitt sor kerül a mai burzsoá irányzatok kritikai ismertetésére is. a modern idegennyelvű szakokon emelték a nyelv-és stílusgyakorlatok óraszámát, előtérbe állították az aktív nyelvtudás, a beszéd-és kiejtéskészség fejlesztését. ezt a célt szolgálja például a tolmácsolási gyakorlatok bevezetése.

a természettudományi karon bizonyos változásokat hajtanak végre a földrajz és a fizika oktatásában. a földrajzon belül nagyobb jelentőséget kap a gazdasági földrajz, a modern fizika fejezeteit kísérleti és elméleti vonatkozásaiban egyesítve komplex módon adják elő. ugyancsak változásokat vezetnek be a vizsgarendszerben, a túlterhelés csökkentésére. a szigorlatok nagy részét eddig a második és negyedik év végére összpontosították. a jövőben egyes szigorlatokat kettébontanak, más szakokon viszont a kollokviumi időpontot változtatják meg, hogy ne essék egybe a kapcsolódó szak-szigorlataival.
/folyt.köv./

8.50 /zs

- 12 -

/bb 23. az új tanévben.....1.folyt./vm

csökkentették a vizsgákon számon kérhető résztárgyak számát és a tananyag mennyiségét is.

a jogászképzésben az ítélkező jogász-funkciók mellett előtérbe kerül a hallgatók felkészítése az államvizsgáztatási és szervezési jogászfeladatok ellátására.

a közgazdaságtudományi egyetemen a jövőben fokozottabb súlyt helyeznek a szocialista országok nemzetközi gazdasági együttműködésének problémáira. bevezetik a világgazdaság című tárgyat és a többi tantárgyaknál is a gazdasági együttműködés fontosságának elemzésére törekszenek. az eddigiekhez képest valamennyi szakon emelték a szaktárgyak arányát. az általános közgazdasági szakon a jövőben több figyelmet fordítanak a szocialista országok gazdaságpolitikájára, ezen belül a helyi tervezés és irányítás legfőbb gyakorlati elveire és eljárásaira. az ipari szakon oktatott tananyagokban a korábbinál nagyobb súlyt kap az ipar központi tervszerű irányításának kérdése, valamint a technológiai és üzemszervezési ismeretek oktatása./mti/

- . -

bb 21. kampánykezdés előtt a szolnoki cukorgyár - kevés a munkaerő

vid lk vm ki

1963. augusztus 12.

a szolnoki cukorgyárban befejeződtek a karbantartási és felújítási munkák. az utolsó simítások elvégzése után, a hónap végén, megtartják a próbákat és szeptember másodikán megkezdik a répa feldolgozását. a gyárban a férfi munkaerőhiány okozza a legnagyobb gondot. most, a kampánykezdés előtt kétszáz férfimunkás hiányzik. azelőtt a környező falvakból tószegről, tiszavárkonyból, szajolból vették fel a munkásokat, akik akkor még egyéni gazdálkodók voltak és a téli időszakot a gyárban töltötték el. most a termelőszövetkezetek dolgozói a közös gazdaságokban télen is találnak munkát. a gyár vezetősége a környező községek tanácsaihoz és a termelőszövetkezetek vezetőségéhez fordult segítségért./mti/

- . -

bb 28. befejeződött a barackszüret a kiskunsági gyümölcsösökben

vid j vm ká

1963. augusztus 12.

a kiskunság barackosaiban befejeződött a kajszli-és a rózsabarack szedése. a rendkívüli szárazság miatt a szokottnál jóval korábban érett be a termés, s a szemek kisebbek maradtak. ez több száz mázsa kiesést okozott. a tavalyinál azonban így is jóval többet, összesen 1700 vagon sárgabarackot vásárolt fel a mék./mti/

- . -

8.55/zs

- 13 -

bb 23. az új tanévben már a reform-tantervek alapján képezik az elsőéves hallgatókat felsőoktatási intézményeinkben

1 vt/hné vm sr

1963. augusztus 12.

az 1963-1964-es tanévben a felsőoktatási intézmények első évfolyamain - néhány szak kivételével - hozzákezdenek az új reform-tantervek, programok szerinti képzéshez. milyen fontosabb változások lépnek életbe ezzel kapcsolatban, erről tájékoztatták az mti munkatársát a művelődésügyi minisztériumban.

elmondották, hogy a tananyag korszerűsítése során a különféle szaktárgyakban az elavult ismeretanyagot törölték, illetve rövidítették, másrészt új, korszerű tananyagot iktattak be. a tudományegyetemen a szakmai gyakorlatok rendszerének kiépítése mellett a bölcsészettudományi és természettudományi karokon tanterv-módosításokra is sor került, amelyek biztosítják a reformkövetelmények fokozottabb érvényesítését. a tanárképző főiskolákon mintegy 40 százalékkal csökkent a választható szakcsoport-kombinációk száma, ami a főiskolák tervszerűbb munkáját segíti, s hozzájárul a túlterhelés csökkentéséhez is. könnyebb lesz a helyzetük a főiskolai hallgatóknak a vizsgázásnál. az eddigi félévenkénti 8-10 helyett általában csak hat, kivételesen hét tárgyból vizsgáznak.

a bölcsészettudományi karon a főbb változások a következők: a magyar nyelv-és irodalom programjaiban például gyökeresen átalakították a nyelvészeti oktatást, s a hangsúlyt a mai magyar nyelvre helyezték. az irodalomban a korábbinál nagyobb szerepet kap az élő irodalom. ennek megfelelően a huszadik század magyar irodalmát három féléven át adják elő. bevezetik az irodalomtudomány történetének oktatását is, s kötelező lesz a színház-és filmművészet hallgatása. a történelemszakon helyesebb arányokat alakítottak ki a régebbi korok, valamint az új és a legújabb kor magyar, illetve egyetemes történeti anyagában. ezen a szakon tárgyalják majd a marxista történettudomány fejlődésének jelen problémáit, s ugyanitt sor kerül a mai burzsoá irányzatok kritikai ismertetésére is. a modern idegennyelvű szakokon emelték a nyelv-és stílusgyakorlatok óraszámát, előtérbe állították az aktív nyelvtudás, a beszéd-és kiejtéskészség fejlesztését. ezt a célt szolgálja például a tolmácsolási gyakorlatok bevezetése.

a természettudományi karon bizonyos változásokat hajtanak végre a földrajz és a fizika oktatásában. a földrajzon belül nagyobb jelentőséget kap a gazdasági földrajz, a modern fizika fejezeteit kísérleti és elméleti vonatkozásaiban egyesítve komplex módon adják elő. ugyancsak változásokat vezetnek be a vizsgarendszerben, a túlterhelés csökkentésére. a szigorlatok nagy részét eddig a második és negyedik év végére összpontosították. a jövőben egyes szigorlatokat kettébontanak, más szakokon viszont a kollokviumi időpontot változtatják meg, hogy ne essék egybe a kapcsolódó szak-szigorlataival.
/folyt.köv./

8.50 /zs

- 12 -

/bb 23. az új tanévben.....1.folyt./vm

csökkentették a vizsgákon számon kérhető résztárgyak számát és a tananyag mennyiségét is.

a jogászképzésben az ítélkező jogász-funkciók mellett előtérbe kerül a hallgatók felkészítése az államvizsgáztatási és szervezési jogászfeladatok ellátására.

a közgazdaságtudományi egyetemen a jövőben fokozottabb súlyt helyeznek a szocialista országok nemzetközi gazdasági együttműködésének problémáira. bevezetik a világgazdaság című tárgyat és a többi tantárgyaknál is a gazdasági együttműködés fontosságának elemzésére törekszenek. az eddigiekhez képest valamennyi szakon emelték a szaktárgyak arányát. az általános közgazdasági szakon a jövőben több figyelmet fordítanak a szocialista országok gazdaságpolitikájára, ezen belül a helyi tervezés és irányítás legfőbb gyakorlati elveire és eljárásaira. az ipari szakon oktatott tananyagokban a korábbinál nagyobb súlyt kap az ipar központi tervszerű irányításának kérdése, valamint a technológiai és üzemszervezési ismeretek oktatása./mti/

- . -

bb 21. kampánykezdés előtt a szolnoki cukorgyár - kevés a munkaerő

vid lk vm ki

1963. augusztus 12.

a szolnoki cukorgyárban befejeződtek a karbantartási és felújítási munkák. az utolsó simítások elvégzése után, a hónap végén, megtartják a próbákat és szeptember másodikán megkezdik a répa feldolgozását. a gyárban a férfi munkaerőhiány okozza a legnagyobb gondot. most, a kampánykezdés előtt kétszáz férfimunkás hiányzik. azelőtt a környező falvakból tószegről, tiszavárkonyból, szajolból vették fel a munkásokat, akik akkor még egyéni gazdálkodók voltak és a téli időszakot a gyárban töltötték el. most a termelőszövetkezetek dolgozói a közös gazdaságokban télen is találnak munkát. a gyár vezetősége a környező községek tanácsaihoz és a termelőszövetkezetek vezetőségéhez fordult segítségért./mti/

- . -

bb 28. befejeződött a barackszüret a kiskunsági gyümölcsösökben

vid j vm ká

1963. augusztus 12.

a kiskunság barackosaiban befejeződött a kajszis-és a rózsabarack szedése. a rendkívüli szárazság miatt a szokottnál jóval korábban érett be a termés, s a szemek kisebbek maradtak. ez több száz mázsa kiesést okozott. a tavalyinál azonban így is jóval többet, összesen 1700 vagon sárgabarackot vásárolt fel a mék./mti/

- . -

8.55/zs

- 13 -

bb 23. az új tanévben már a reform-tantervek alapján képezik az elsőéves hallgatókat felsőoktatási intézményeinkben

1 vt/hné vm sr

1963. augusztus 12.

az 1963-1964-es tanévben a felsőoktatási intézmények első évfolyamain - néhány szak kivételével - hozzákezdnek az új reform-tantervek, programok szerinti képzéshez. milyen fontosabb változások lépnek életbe ezzel kapcsolatban, erről tájékoztatták az mti munkatársát a művelődésügyi minisztériumban.

elmondották, hogy a tananyag korszerűsítése során a különféle szaktárgyakban az elavult ismeretanyagot törölték, illetve rövidítették, másrészt új, korszerű tananyagot iktattak be. a tudományegyetemen a szakmai gyakorlatok rendszerének kiépítése mellett a bölcsészettudományi és természettudományi karokon tanterv-módosításokra is sor került, amelyek biztosítják a reformkövetelmények fokozottabb érvényesítését. a tanárképző főiskolákon mintegy 40 százalékkal csökkent a választható szakcsoport-kombinációk száma, ami a főiskolák tervszerűbb munkáját segíti, s hozzájárul a túlterhelés csökkentéséhez is. könnyebb lesz a helyzetük a főiskolai hallgatóknak a vizsgázásnál. az eddigi félévenkénti 8-10 helyett általában csak hat, kivételesen hét tárgyból vizsgáznak.

a bölcsészettudományi karon a főbb változások a következők: a magyar nyelv-és irodalom programjaiban például gyökeresen átalakították a nyelvészeti oktatást, s a hangsúlyt a mai magyar nyelvre helyezték. az irodalomban a korábbinál nagyobb szerepet kap az élő irodalom. ennek megfelelően a huszadik század magyar irodalmát három féléven át adják elő. bevezetik az irodalomtudomány történetének oktatását is, s kötelező lesz a színház-és filmművészet hallgatása. a történelemszakon helyesebb arányokat alakítottak ki a régebbi korok, valamint az új és a legújabb kor magyar, illetve egyetemes történeti anyagában. ezen a szakon tárgyalják majd a marxista történettudomány fejlődésének jelen problémáit, s ugyanitt sor kerül a mai burzsoá irányzatok kritikai ismertetésére is. a modern idegennyelvű szakokon emelték a nyelv-és stílusgyakorlatok óraszámát, előtérbe állították az aktív nyelvtudás, a beszéd-és kiejtéskészség fejlesztését. ezt a célt szolgálja például a tolmácsolási gyakorlatok bevezetése.

a természettudományi karon bizonyos változásokat hajtanak végre a földrajz és a fizika oktatásában. a földrajzon belül nagyobb jelentőséget kap a gazdasági földrajz, a modern fizika fejezeteit kísérleti és elméleti vonatkozásaiban egyesítve komplex módon adják elő. ugyancsak változásokat vezetnek be a vizsgarendszerben, a túlterhelés csökkentésére. a szigorlatok nagy részét eddig a második és negyedik év végére összpontosították. a jövőben egyes szigorlatokat kettébontanak, más szakokon viszont a kollokviumi időpontot változtatják meg, hogy ne essék egybe a kapcsolódó szak-szigorlataival.
/folyt.köv./

8.50 /zs

- 12 -

/bb 23. az új tanévben.....1.folyt./vm

csökkentették a vizsgákon számon kérhető résztárgyak számát és a tananyag mennyiségét is.

a jogászképzésben az ítélkező jogász-funkciók mellett előtérbe kerül a hallgatók felkészítése az államvizsgáztatási és szervezési jogászfeladatok ellátására.

a közgazdaságtudományi egyetemen a jövőben fokozottabb súlyt helyeznek a szocialista országok nemzetközi gazdasági együttműködésének problémáira. bevezetik a világgazdaság című tárgyat és a többi tantárgyaknál is a gazdasági együttműködés fontosságának elemzésére törekszenek. az eddigiekhez képest valamennyi szakon emelték a szaktárgyak arányát. az általános közgazdasági szakon a jövőben több figyelmet fordítanak a szocialista országok gazdaságpolitikájára, ezen belül a helyi tervezés és irányítás legfőbb gyakorlati elveire és eljárásaira. az ipari szakon oktatott tananyagokban a korábbinál nagyobb súlyt kap az ipar központi tervszerű irányításának kérdése, valamint a technológiai és üzemszervezési ismeretek oktatása./mti/

- . -

bb 21. kampánykezdés előtt a szolnoki cukorgyár - kevés a munkaerő

vid lk vm ki

1963. augusztus 12.

a szolnoki cukorgyárban befejeződtek a karbantartási és felújítási munkák. az utolsó simítások elvégzése után, a hónap végén, megtartják a próbákat és szeptember másodikán megkezdik a répa feldolgozását. a gyárban a férfi munkaerőhiány okozza a legnagyobb gondot. most, a kampánykezdés előtt kétszáz férfimunkás hiányzik. azelőtt a környező falvakból tószegről, tiszavárkonyból, szajolból vették fel a munkásokat, akik akkor még egyéni gazdálkodók voltak és a téli időszakot a gyárban töltötték el. most a termelőszövetkezetek dolgozói a közös gazdaságokban télen is találnak munkát. a gyár vezetősége a környező községek tanácsaihoz és a termelőszövetkezetek vezetőségéhez fordult segítségért./mti/

- . -

bb 28. befejeződött a barackszüret a kiskunsági gyümölcsösökben

vid j vm ká

1963. augusztus 12.

a kiskunság barackosaiban befejeződött a kajszis-és a rózsabarack szedése. a rendkívüli szárazság miatt a szokottnál jóval korábban érett be a termés, s a szemek kisebbek maradtak. ez több száz mázsa kiesést okozott. a tavalyinál azonban így is jóval többet, összesen 1700 vagon sárgabarackot vásárolt fel a mék./mti/

- . -

8.55/zs

- 13 -

bb.17. 2400 tsz tag váltott eddig bérletet a szegedi nemzeti színház jövő évi előadásaira

vid/zs/n zs

1963. augusztus 12.

a szegedi nemzeti színház szeptemberben kezdődő új évadjának előadásaira megkezdődött a bérletek árusítása. a régi hatezer-nyolcezer szegedi bérletes mellé most első ízben csatlakozik nagy számban a környék falvainak lakossága. néhány nap alatt 2400 bérletet jegyeztek elő a csongrád megyei termelőszövetkezetek tagjai, a ruzsaiak, a pusztamérgesiek, és az öttömösiek - mintegy negyszázán - minden alkalommal különvonattal mennek majd szegedre az előadások megtekintésére. a makói Lenin termelőszövetkezetben 200, a sándorfalvi, maroslelei, baksi és a többi tsz-ekben általában 50-100 bérlet talált gazdára. az új szövetkezeti bérlek többségét külön buszokkal szállítják majd az előadási napokon szegedre./mti/

..

bb.18. augusztus végén rendezik meg a velencei tavi karnevált

vid/n zs

1963. augusztus 12.

a velencei tavon augusztus 25-én rendezik meg a már hagyományos vízi karnevált. az idén először karnevál hercegnő ünnepélyes bevonulása nyitja meg a vidám ünnepeket. harsonaszóval jelzik a hercegnő közeledését, aki „gondolává”, átalakított, feldíszített csónakban siklik majd a tavon. udvartartása szintén felvirágozott „gondolákban”, kíséri./mti/

..

bb.19. az őszi divat

i sz/n vg

1963. augusztus 12.

befejeződött az őszi divat kialakítása. a ruházati mintatervező vállalatnál elkészült a következő évad divatirányát megjelölő kollekción.

az őszi divat szerencsére semmi olyan alapvető változást nem hoz a nők öltözködésében, ami miatt bárkinek a ruhatárát ki kellene cserélni ahhoz, hogy lépést tartson a divattal. a ruha, kabát és kosztüm-vonalak nem sokban térnek el az eddigiektől, inkább csak néhány ötlettel válnak újszerűvé. a kollekciónt szemlélve először is a sok élénk színárnyalat kelti fel a figyelmet. divatosak a piros, bordó árnyalatok, a szürke és a barna, a mohazöld színek. a legfőbb újdonság a gallér nélküli ruha, s az alkalmi ruháknak nemcsak gallérjuk, hanem még ujjuk sincs, nyakfelé szűkülő karkivágással készülnek. a hűvös időre szánt szövetruháknál viszont ismét visszatért a hosszú, kézfejjig érő bevarrott ujj, és a férfi inghez hasonló hegyes gallérforma.

/folyt.köv./
9.00/zs

- 14 -

bb.19./ az őszi divat...1.folyt./n

a kabátok többsége egyenesvonalu és hűvösebb időben célszerű, hogy derekát övvel fogják össze. az őszi egyébként a kosztümdivat évadja. a boleroszerű rövidkabátok éppen olyan divatosak, mint azok, amelyek csipőig, vagy a szoknya hosszágig érnek. a jól öltözöttség hatását keltik a kabát alatt hordható kiskosztümk is. különösen csinosak a yester-pestes és a richards gyár új woolacryl szövetből varrt könnyen kezelhető, mosható, vasalást nem igénylő kiskosztümk.

a konfekció iparban őszi készülő ruhák tervezésénél, modelljeinek kiválasztásánál már érvényesültek a legújabb divatirányzatok. a különböző testalkatú nők számára azért is kedvez az új divat, mert könnyebben találunk maguknak megfelelőt a lezser kosztümk, az egyenesvonalu kabátok és azok között a ruhák között, amelyeket derékban nem vágtak el, hanem egybeszabottak./mti/

..

bb.20. 50 országban mom -óra csörgésére ébrednek az emberek

i sl/n vg

1963. augusztus 12.

a mom ébresztőóra hangja, amely hazánkban legalább másfél millió családnál hangzik fel reggelenként, távoli országokban és világrészekben sem ismeretlen. évente 600.000 ébresztőórát exportálunk, s ha berregésük időpontjait valaki feljegyezné, valószínűleg kiderülne, hogy a napnak minden pillanatában cseng valahol magyar óra. hangjára 50 országban ébrednek az emberek, olaszországban és venezuelában csakugy, mint szíriában, vagy vietnámban.

a magyar ébresztőóra hangja mindenütt egyforma, színe külső kiképzése azonban a rendelők ízlése szerint változó. vietnámban, burmában, szíriában és az egyesült arab köztársaságban a csillogó, nikkelezett órákat kedvelik, az angolok a krémszínhez, az olaszok és a franciák a világoszöld, a kék és a piros színhez ragaszkodnak. némelyik rendelők műszaki szempontból is különleges kívánságai vannak. a melyenálvó kolumbiai, venezuelai és argentin vásárlók például azt kérték, hogy ébresztőórájukon ne egy, hanem két csengő legyen, mert az ébresztés így eredményesebb.

a legújabb üzletkötési tárgyalásoknál már a háziasszonyok sajátos érdekeire is gondolnak. hollandia és dánia olyan órákat kíván vásárolni, amelyeken az ébresztés időpontján kívül arra az időpontra is felhívja a figyelmet az óra, amikor a gázzól, vagy a villanytüzhelyről le kell venni az ételt. ugynevezett percjelző óráról van szó, amelyen egy külső tárcsa segítségével a főzés vagy sütés előrelátható időtartamának megfelelően be lehet állítani a csörgő-szerkezetet.

tekintve, hogy tízezres sorozatgyártásról lenne szó, a magyar optikai művek kész az újfajta óra gyártásra. annak se lesz akadálya, hogy e praktikus háztartási jelzőkészülék a hazai boltokban is megjelenjen./mti/

..

9.10 /izy

- 15 -

bb 24. folytatják a gyógyviz kutatást a fertő tavon

vid/zs vm tné

1963. augusztus 12.

a magyar tudományos akadémia soproni geofizikai kutató laboratóriuma tavaly kezdte meg a fertő tó mélyén rejlő sóstartalmu gyógyvizek kutatását. hatvan geoelektromos mérés alapján próbafurásokot végeztek és a furások nyomán már nyolc méter mélységből dus sóstartalmu gyógyviz tört fel. a méréseket most folytatják és véglegesen meghatározzák a sósvizes rétegek határát. a tudományos kutató és elemző munka hamarosan befejeződik./mti/

- . -

bb 26. tizenkét millió kis lensátor a dráva partján

vid lk vm ki

1963. augusztus 12.

a drávaszabolcsi lenfeldolgozó gyárban az idén százezer mázsa lenkórót dolgoznak fel. az idei termés szállítását már megkezdtek, hetenként mintegy tízezer mázsa lenkórót raknak ki a vagonokból. a lenkévéket hatalmas, harminc méter hosszú, tíz méter magas kazlakba rakják. az áztatóból kikerülő kékéből liliputi sátrakat raknak, így szárad, színeződik a len. a térdmagasságu kupok valósággal elárasztják az üzem környékét. amíg a teljes évi mennyiséget feldolgozzák, mintegy 12 millió kis lensátrat raknak a munkások.

a napokban megkezdik nagyméretű gubózócsarnok építését. az ötven méter hosszú, tizenkét méter magas, porelszívó berendezéssel ellátott, munkateremben korszerű gépek választják majd el a lenkórótól a gubót.

a csaknem félezer munkást foglalkoztató üzem új szociális létesítményekkel is gyarapodik. az étkező és a fürdő-öltöző már elkészült. az idén hetven személyes munkásszállót építenek./mti/

- . -

bb 27. fiatal műszakiak segítik a szakma ifju mestere mozgalom résztvevőit diósgyőrött

vid lk vm ki

1963. augusztus 12.

a lenin kohászati művekben az idén tíz szakmából több mint ötszáz fiatal vesz részt a szakma ifju mestere mozgalomban. a szakmai ismeretek bővítésében igen jó iskolának bizonyult mozgalom sikerét a gyár fiatal műszaki dolgozói sokoldaluan támogatják. az ifjumunkásokat a különböző üzemekben csoportokba tömörítik, s részükre kéthetenként, havonként szakmai előadásokat tartanak. ezenkívül a nagyüzemi kisz bizottságon működő fiatal műszakiak tanácsa összeállította az egyes szakmákból a szükséges szakirodalmat, ami az ifjumunkások elméleti felkészüléséhez nyújt hathatós segítséget./mti/

- . -

9.45 /zs

- 16 -

bb 32. a kísérleti atomrobbantások megtiltásának egészségügyi következményei - megszűnik, ha nem is azonnal, az egész földre kiterjedő állandó rádióaktív szennyeződés

1 ms/gk vm sr

1963. augusztus 12.

a magyar távirati iroda munkatársa tájékoztatást kért dr. predmerszky tiber kandidátustól, az országos frédéric joliot curie sugárbiológiai és sugáregészségügyi kutató intézet osztályvezetőjétől a kísérleti atomrobbantások egészségügyi következményeiről és e robbantások betiltásának várható hatásairól.

- a közvélemény egy része bizonyos értelemben egy kalap alá veszi a nukleáris fegyverek azonnali pusztító hatását és a fellépő rádióaktív szennyeződések következményeit -hangzott a válasz, pedig a kettő között alapvető különbség van. a robbanás okozta pusztulás azonnal bekövetkezik, ezzel szemben a légkört szennyező radioaktív anyagok sugárzása hosszú évekre elhúzódó veszélyt jelent. ezeknek a radioaktív anyagoknak egy része hamar elbomlik, nagy részük azonban évekig megtartja radioaktivitását. legtovább él a hirhedt stroncium 90, amelynek a felezési ideje 2700 nap, ennyi idő alatt bomlik le felére.

- régebben számos kutató azt hitte, hogy 20 évig is eltart, amíg a magaslégkörben szétszóródva nagy sebességgel áramló radioaktív részecskék csapadék, vagy por - fall out - formájában a föld felszínére jutva radioaktív szennyeződést okoznak. kiderült, hogy ez a folyamat sokkal gyorsabb, egy-egy kis méretű robbantás után pár évvel a magaslégkörbe került szennyező anyagok a földre hullva kifejtik hatásukat. minthogy földünk felületének nagy részét víz borítja, elsősorban az óceánok és felszíni vizek szennyeződnek, de a csapadék és a leszálló radioaktív por a termőföld felszínét és a növényeket is beszennyezi: a radioaktív anyagok bekerülnek a növényekbe, az azokat elfogyasztó állatokba, majd az emberi szervezetekbe.

- a kísérleti robbantások által okozott radioaktív szennyezés ma már a föld egész légkörére és felszínére kiterjed, nyomai megfelelő műszerekkel mindenütt kimutathatók. az emberiségre és az összes élőlényekre állandóan hat a természetes radioaktív anyagok sugárzása is, amelyet természetes sugárzási háttérnek hívunk. ilyen módon egy év alatt annyi sugárzás éri testünket, amennyit sugárveszélyes helyen dolgozók egy hét alatt elviselnek, a tudomány mai állása szerint egészségük veszélyeztetése nélkül. a kísérleti robbantások következtében az a természetes sugárzási háttér szerencsére csak csekély mértékben növekedett, ennek ellenére komoly aggodalmat keltettek a robbantások. ennek több oka van. először is az, hogy a sugárzásnak ez a megnövekedése az egész földre kiterjedt és hosszú éveken át terheli az emberiséget, ha általánosságban nem is okoz konkrét megbetegedéseket, örökléstani kihatásai ma még kiszámíthatatlanok./folyt.köv./

9.55/zs

- 17 -

/bb 32. a kísérleti.....1.folyt./vm

természetesen a robbantásokhoz közel levő helyeken a sugárzás is sokkal erősebb és ott közvetlen életveszélyt is okozhat. a legnagyobb veszélyt azonban az jelenti, hogy a háttérsugárzás említett növekedését zömében a veszélyes stroncium 90 okozza, amely a táplálékkal beépül az emberek, főleg a kisgyermekek csontjaiba és hosszú éveken át kifejti káros hatását. egy további jelenség, amely a nukleáris szennyeződéssel kapcsolatba hozható, a leukomiás esetek, a fehérvérűség terjedése.

- hazánkban - éppúgy, mint az összes fejlett államokban - kezdettől fogva rendszeresen mérték a lehulló csapadék és a fall out radioaktivitását. ezek a tudományos mérések a külföldiekkel egyezően igazolták a robbantások és a radioaktivitás növekedése közötti összefüggést. minthogy ma még gyógyszerrel nem lehet védekezni a radioaktivitás ártalmait ellen, igen fontos az ivóvíz és a tápanyagok szennyezettségének rendszeres ellenőrzése. nálunk a tején kívül több gyorsan növekvő zöldségféle, - sóska, paraj, saláta - radioaktivitását rendszeresen ellenőrzik, ezenkívül megvizsgálják az import halkonzerveket is, mivel a víz alatti robbantások alkalmával előfordult, hogy nagyobb halcsoportok súlyosan szennyeződhetnek, bár szinte csak elméleti az a veszély, hogy valaki sokszor egymás után erősen radioaktív halkonzervet fogyasszon.

- az elmondottakból nyilvánvaló, hogy az atomcsendegyezmény után is egy ideig még szennyeződik földünk felszíne az eddigi robbantásokból még fennmaradt, a magaslégkörben keringő radioaktív hulladékoktól. bizonyos idő után azonban ez a szennyeződés megszűnik és a természetes háttérsugárzáson kívül legfeljebb az egészségügyi szempontból szükséges röntgen-vizsgálatok és besugárzások, sugárzó izotópok növelik az egyes emberek sugármegterhelését, a lakosság nagy tömegeit azonban meg lehet védeni az atomenergia békés alkalmazása során a felesleges sugárterheléstől és a békés atomkorszak megvalósításának feladatai beláthatatlan fejlődés távlataihoz vezetnek. /mti/

10.15 /zs

- 18 -

bb.34. két halálosvégű baleset a baranyai országutakon

vid/zs n zs

1963. augusztus 12.

az italozás és a figyelmetlenség újabb két halálos áldozatot követelt a baranyai országutakon. mahos zoltán, a mohácsi farost-
lemezgyár 27 éves technikusával ismerőseivel s könyves László társaságában italos állapotban indult utnak mohács felé moszkvics gépkocsiján, 100 kilométeres sebességgel vett egy kanyart, a gépkocsi kisodródott a baloldalra és az árkon, az utmenti hepe-
hupás talajon „ugrálva”, nekiütközött az utat szegélyező erdők fáinak. a gépkocsi egyes részei az összeütközés hevésségétől valószínűleg rácsavarodtak a fatörzsekre. mahos zoltán a helyszínen meghalt, könyves Lászlót fejsérüléssel szállították a pécsi ideg-
klinikára.

bali Lajos váraljai lakos, aki személygépkocsijával harkány-
ba tartott, a községet elhagyva elütötte a kerékpárján előtte haladó személyácz Mihály 57 éves szalántai lakost, aki jelzés és körültekintés nélkül akart balra fordulni. személyácz Mihály sérüléseibe kórházba szállítás után belehalt./mti/

..

bb.35. bezárta kapuit a felsőtárkányi kisz tábor

vid/zs n zs

1963. augusztus 12.

hétfőn bezárta kapuit a heves megyei kisz- fiatalok nyári vezetőképző tábora felsőtárkányban. a festői környezetben mintegy 1900 fiatal vett részt továbbképzésen az idei nyáron. az üzemi, falusi és középiskolás fiatalok, akik a nyár folyamán egy-egy hetet töltöttek a táborban, a kisz-szervezetek és az uttörő csapatok előtt álló időszaki feladatokkal ismerkedtek és megvitatták a kisz központi bizottságának nevelési irányelveit. a tábor lakóinak gazdag sport- és kulturális programról gondoskodott a heves megyei kisz-bizottság. a továbbképzésen résztvevő fiatalok társadalmi munkát is végeztek és résztvettek a táborhoz vezető út megépítésében.

/mti/

..

12.40/n

19

-20-

le

bb.36. időjárásjelentés

n/hk

1963. augusztus 12.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 12-én, hétfőn
13 órakor:

romlik az idő

európa legnagyobb részének időjárását hatalmas fejlettségű dél-skandináviai ciklon irányítja, ennek megfelelően dél-kelet-európában nyugodt, meleg, máshol szeles, hűvös és sokfelé esős az idő. a két ellentétes jellegű időjárást elválasztó határvonal nagyjából közép-európa fölött húzódik, délnyugat-északkeleti irányban. hazánkban tegnap mérsékelt meleg, napos, száraz idő volt. az ország egyes részein napközben élénk szél fújt. a hőmérséklet koradélután általában elérte a 24-28 fokot, ma hajnalra az északi hegyvidéken 11-12, máshol 13-16 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt tovább folytatódott a száraz, napos idő. a hőmérséklet 11 órakor 24-28 fok között váltakozott.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 21.1 fok volt, 0.6 fokkal alacsonyabb, mint a sokéviátlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 26 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 757 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

a balaton vizének hőmérséklete siófokon 24 fok.

várható időjárás kedd estig: nyugatról felhősödés, főként a dunántúlon és északon esővel, zivatarokkal. élénkülő szél, eleinte délies, később nyugatias irányból. a meleg délkeleten tovább tart, északnyugaton megszűnik, másutt mérséklődik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 14-18, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap a nyugati megyékben 21-24, máshol 25-29 fok között.

a duna vízállása ma reggel 201 centiméter./mti/

..

13.45/n

-20-

bb.37. „paprikás”, - értekezlet szegeden

vid/n ká

1963. augusztus 12.

hétfőn egésznapos tanácskozásra gyűltek össze az ország legnevesebb paprikaszakértői szegeden, a délalföldi mezőgazdasági kísérleti intézetben. megvitatták a hazai fűszerpaprikatermesztés, nemesítés, feldolgozás és értékesítés helyzetét, jövőjét. ezekről a kérdésekről dr. benedek lászló, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, a szegedi kísérleti intézet tudományos főmunkatársa tartott beszámolót. elmondotta többek között, hogy hazánk a világon a második helyet foglalja el a fűszerpaprikatermesztésben. az állandóan növekvő külföldi érdeklődést figyelembevéve célunk a világelsőség megszerzése. ennek egyik módja a jelenlegi 13.000 holdnyi fűszerpaprika területének további növelése. még fontosabb feladat a munkaigényes növény nagyüzemi termesztési módszereinek kidolgozása, a műanyagfólia melegágyi palántanevelés általános bevezetése, a termelés, a szedés gépesítése, az öntözés fokozása, valamint termékenyebb paprikafajták kinemesítése.

szegedkörnyékén máris jelentős eredményeket értek el e téren. a kísérleti intézetben számos új paprikafajtát tenyésztettek ki. közülük az f-03 jelzésű törzs az idén került állami elismerésre. ez termőképességben tulszárnyalja az eddigi csipős fajtákat, s 25 százalékkal nagyobb az ételszínező hatása. az új fajta elszaporítását már megkezdték. olyan új fajtákkal is eredményesen kísérleteznek, amelyeknek termése egyszerre érkezik majd be. jelenleg ugyanis három szakaszban szedik a fűszerpaprikát, s ez hátrányos a munka megszervezése szempontjából. az egyszerre érő fajtáknál megoldhatják majd a szedés gépesítését is.

a szegedi kutató előadását vita követte./mti/

..

bb.38. hatvanötezer látogató a szegedi virágkiállításon

vid/n ká

1963. augusztus 12.

a hétfőn zárult dél-alföldi virágkiállítás állította fel az idei szegedi kiállítások látogatottsági rekordját: megnyitása óta hatvanötezeren gyönyörködtek az alföldi kertészetek dísznövényeiben. a kiállítás vendégkönyvébe számos külföldi látogató írt elismerő sorokat. különösen nagy tetszéssel nyilatkoztak a világ-hírű szegedi fűvészkert gyűjteményről. a fűvészkert az egyik kenyeri látogató javaslatára az ottani állami botanikus kerttel kapcsolatot teremtett ritka növényfajták cseréjére./mti/

..

14.54/n

-21-

bb.39. sport-, hangszer- és játékiállítás a sportcsarnokban
t tó/n vg 1963. augusztus 12.

a sport-, hangszer- és játékaru nagykereskedelmi vállalat hétfőn szakmai tájékoztató kiállítást nyitott a sportcsarnokban levő mintatermében. a kiállítást egy hónapig látogathatják a kiskereskedelem szakemberei és tájékozódhatnak, mit rendelhetnek máris az őszi-téli, főleg a karácsonyi csúcsgazdálkodásra.

mint a vállalat szakemberei elmondták, a tavalyinál körülbelül 25 százalékkal nagyobb árukészlettel rendelkeznek a csúcsgazdálkodásra. bőséges a játékiállítás választéka, közöttük 80-100 olyan található, amelyek eddig még nem voltak a boltokban. leginkább a korszerű, az ügyességet és a gondolkodást fejlesztő mechanikus és politechnikai játékok választékát és mennyiségét bővítették. az igen kedvelt mozgó játékokból, autókból, vonatokból, s más járművekből is bőséges lesz az ellátás, a választékot import beszerzéssel bővítették. lendkerekes holdrakéta, olaj- és tejszállító autó, öntöző-autó, stb. érkezett máris külföldről. nagy mennyiségű közlekedési játék kapható, amelyeknek az a fő céljuk, hogy a gyermekek játszva tanulják meg a közlekedés szabályait. társasjátékokból körülbelül 250.000 a készlet, lényegesen több a tavalyinál. a lányok hagyományos játéka, a babák, rendkívül széles választékban és nagy mennyiségben állnak a boltok rendelkezésére. olcsóbbak és drágábbak egyaránt kaphatók, a megkedvelt plüss játékiállításokból a tavalyi 20.000 helyett százszázalékosan többet rendeltek a kereskedelem. felkészült a csúcsgazdálkodásra a sport- és a hangszer- szakma is.

az ország hét városában a sportcsarnokihoz hasonló szakmai, majd november 5-én az ipari vásár könnyűipari pavilonjában nagyszabású közönségtájékoztató kiállítást rendez a nagykereskedelmi vállalat./mti/

bb.40. elutazott hazánkból a finn agrárpárt küldöttsége
k cs/n ká 1963. augusztus 12.

a finn agrárpárt hattagu küldöttsége, amely pekka silvolának, a párt országos titkárnak vezetésével a szövetkezetek országos szövetségének vendégeként tíz napot töltött budapesten és vidéken, vasárnap elutazott hazánkból. a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent szirmai jeno, a szövetkezetek országos szövetségének elnöke, reino s. palas, finnország budapesti nagykövete, valamint a szövetség több vezető munkatársa./mti/

14.58/n

-22-

bb.41. vasárnap hatvanezren látogatták a szegedi vendéglátóhelyeket
vid/n ki 1963. augusztus 12.

a szegedi ünnepi hetek, a szabadtéri játékok idején ugrás-szerűen megnövekedett a város üzleteinek, vendéglátóhelyeinek forgalma. vasárnap például mintegy hatvanezren keresték fel a város éttermeit, cukrászdáit, eszpresszóit és halászcárdáit. csak a dóm-téri árkádok körüli pavilonokban, az előadások szüneteiben, 75.000 forintos forgalmat bonyolítottak le.

nagy a keletjük a szegedi ételkülönlegességeknek. az ünnepi hetek első három hetében huszezer adag halászlét fogyasztottak. a nagy vendégvárást halászlé főzési verseny előzte meg, s most a győztes szakácsok készítik a hírneves szegedi ételt. a szőke tiszta hajószállón miniatűr halászbográcsokban tálalják a halászlét, amelyet égő szőlőszőlővel tartanak forrón a vendég asztalán.

sokan fogyasztják az egyéb különlegességeket, a fóliában sült csirkét, a háziréteseket, a pusztapörköltet is. a szegedi vendéglátóhelyeken három hét alatt több mint tízmillió forintos forgalmat bonyolítottak le, ami lényegesen meghaladja a múlt év hasonló időszakának forgalmát./mti/

bb.42. megkezdtek a paradicsompaprika és a cseresznyepaprika árusítását

i n j /j csm ké 1963. augusztus 12.

a nagyvásártelepre vasárnap és hétfőn 125 vagon és 288 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 23 vagon burgonya, 3 vagon hagyma, 3 vagon fejeskáposzta, 12 vagon zöldpaprika, 6 vagon uborka, 3 vagon paradicsom, 1 vagon vegyes zöldség, 1 vagon vegyes gyümölcs, 2 vagon alma, 1 vagon körte, 1 vagon vörös szilva, 66 vagon görögdinnye, 1 vagon sárgadinnye és 2 vagon őszibarack.

hétfőn többféle kertészeti ujdonság került forgalomba. így megkezdtek a paradicsompaprika és a cseresznyepaprika árusítását. a paradicsompaprikát kilónként 3.80-4.60, a cseresznyepaprikát kilónként 12.40 forintért árusították.

a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállalatának előzetes jelentése szerint kedden a görögdinnye fogyasztói árát kilónként 1.20 forintra szállítják le. / mti/

15.50/-szb

-23-

bb.43. az ország Legészakibb szántóföldjein is befejeződött az aratás

vid j csm ká

1963. augusztus 12.

borsod megyében a szokásos július eleje helyett csak a hónap közepén indulhattak meg az aratógépek. különösen elhúzódott a gabonák érése a hűvös eghajlatu edelényi, ózdi és encsi járás, hegyek közé zárt, dombokra húzódó szántóföldjein. a déli fekvésű járásokból az aratás befejeztével erre a vidékre csoportosították át a kombájnokat és aratógépeket, a szövetkezetek tagsága pedig - ahol szükséges volt - kézi kaszával is vágta a rendet. a forró nyári napokon, amikor a gabonák egyszerre több helyen hirtelen beértek, a gépek alkonyat után is vágta a rendet. ennek eredménye, hogy hétfőn estére az utolsó, lábon álló gabonát is learatták borsod megyében.

az aratás befejeztével most már teljes erővel a nyári talajmunkát szorgalmazzák. egy hét alatt megkétszereződött a szántástvégző erőgépek száma.

/mti/

--

bb.45. jemnitz sándor zeneszerzőt és zeneíró,

tné csm sr

1963. augusztus 12.

a népszava egykori zenekritikusát a magyar zeneművészek szövetsége saját halottjának tekinti. temetése szerdán délután 2 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

--

bb.46. szabolcsi középiskolás kisz vezetők tanulnak sóstón

vid/zs/tné csem zs

196. augusztus 12.

hétfőn a szabolcs-szatmár megyei sóstón megnyílt a kisz megyei bizottságának vezetőképző tábora. az egyhetes tanfolyamon a megyei középiskolai kisz szervezetek vezetői megismerkednek a gimnáziumi, technikumi ifjúsági szervezetek feladataival, a kisz központi bizottságának nevelési irányelveivel. a kötetlen foglalkozások, a szellemi vetélkedők a tanulók szabadidejének helyes megszervezésében segítik majd a kisz vezetőket./mti/

--

16.10/-szb

-24-

bb.44. közlekedési balesetek

i bc/tr csm sr

1963. augusztus 12.

a xii. kerületi diana utca 1.számú ház előtt turák péter műszerész indokolatlanul az uttest baloldalán haladt motorkerékpárjával, s összeütközött egy személygépkocsival. turák pétert, valamint a motorkerékpáron utazó sólyom erzsébet gépkezelőt könnyebb sérüléssel kórházba szállították. a vigyázatlan motorostól bevonták 1-es számú ellenőrző lapját.

axi. kerületi fehérvári ut 43. számú ház előtt pöntöl erzsébet 9 éves tanuló, miután elindult az uttesten át, hirtelen figyelmetlenül visszalépett. egy motorkerékpár elütötte a gyermeket, aki súlyos sérüléssel kórházba került.

botycai istván villanyszerelő ittasan vezetett motorkerékpárt: a bérkocsis utca és a józsef körút kereszteződésében szabálytalanul kanyarodott, s elütötte szücs mihály kéményseprőt. a vigyázatlan motoros és a gyalogjáró súlyosan megsérült. a mentők kórházba szállították őket. botycai istvántól bevonták vezető igazolványát, és eljárást indítottak ellene.

/mti/

--

bb.47. angol bányász szakszervezeti küldöttség érkezett hazánkba

k tó/tr csm gj

1963. augusztus 12.

a bányaiipari dolgozók szakszervezetének vendégeként hétfőn hazánkba érkezett az angol bányász szakszervezet yorkshire-i területének küldöttsége. a delegációt s. bullough területi szakszervezeti elnök vezeti./mti/

--

16.15/-szb

-25-

me

me

bb.51. fővárosi középiskolás diákok a hansági kisz építő-
táborban

vid/zs/tné csm zs

1963. augusztus 12.

hétfőn munkához látott a hanság lecsapolásában segédkező
kiszések utolsó csoportja, a 260 főnyi csoport tagjai vala-
mennyien budapesti középiskolások, többségük most első ízben
ismerkedik a hansággal.

a meleg, a szokatlan körülmények nehéz próba elé állít-
ják a táborozókat, de az eddigi három csoport tagjai helyt-
álltak a munkában, az előző hat héten a fiatalok három és
fél kilométer hosszúságú csatornát tisztítottak, s a munka
közben 8500 köbméter földet mozgattak meg, eddigi munkájuk
értéke meghaladja a 250.000 forintot. / mti/

-. -

bb.48. a nyári vásár első hetének mérlege

1 tó/tm csm vj

1963. augusztus 12.

a belkereskedelmi minisztériumban hétfőn értékelték a
nyári vásár első felének tapasztalatait, a budapesti áruházak-
tól hatnapi, a vidékiektől pedig az első öt napi forgalmi adatok,
futottak be, eszerint a fővárosi állami áruházakban majdnem 20
millió forint értékű leértékelt nyári ruházati cikket adtak
el, 8 százalékkal többet, mint a múltévi nyári vásár első
hetében, a vidéki áruházakban tavaly 10,467.000 forint volt
a forgalom az idényvégi kiárusítás első öt napján, az idén
5,2 százalékkal magasabb, a budapesti és a vidéki áruházak-
ban együttvéve 18,2 százalékkal nőtt a forgalom az elmúlt év
azonos időszakához képest.

a nyári vásár első hetében a legkeresettebbek a női fehér-
neműk, a férfilingek, a női nyáriruhák, a retikülök és bevásárló-
táskák, valamint a férfi bokafixes zoknik voltak.
/ mti/

17.04/-szb

-26-

mo

bb 49. újabb lehülés közeleg nyugatról - zivatarokra, csendes
esőkre számíthatunk

1 cs/j-lm ká

1963. augusztus 12.

két óriás méretű ciklonrendszer alakult ki skandinávia,
illetve a szovjetunió középső vidékei felett, s az atlanti óceán
északi térségeiből, izland és a brit szigeteken át délnek, a
francia partvidéktől pedig keletnek áramoltatják a hűvös tengeri
légtömegeket, nyugat-európa számos vidékén 16-25 fokig csökkent
máris a hőmérséklet, európa-szerte záporok, zivatarok zajlanak,
a hűvös front hétfőn, a délutáni órákban elérte a pó-síkságot,
valamint ausztria középső területét és a cseh medencét, a jelok
szerint hazánkat a nagy tartalékokkal indult „mély, zivatar-
front déli szegélye érinti.

a vasárnap és a hétfői szabályosan szép, nyári időt a
kárpatok védő hatásának köszönhetjük, az erős napsugárzás révén
vasárnap általában 24-27 fokig, hétfőn pedig 29-3 fokig emelked-
ett a hőmérők higánya, érdekes módon ezen a két napon a
nyugati országrészekén volt tapasztalható erősebb felmelegedés.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán
tájékoztatásul közölték, hogy az új zivatarfront, illetve az
erős északnyugati széllel érkező hűvösebb levegő kedden reggel
vagy a délelőtti órákban éri el hazánkat, elsősorban a dunántu-
lon okoz majd lényeges lehülést, az északi, a középső és a déli
megyékben mérsékli a meleget, viszont délkeleten még kedden
is meleg marad az idő, a lehülést záporok, zivatarok, esetleg
csendős esők kísérik, a keddi maximumok a dunántulon 21-24, a
keleti országrészekén 25-29 fok körül alakulnak ki./mti/

-. -

bb.50. a budapesti pártbizottság és a fővárosi tanács
végrehajtó bizottságainak együttes ülése

zs/tné csm zs

1963. augusztus 12.

a budapesti pártbizottság végrehajtó bizottsága és a
fővárosi tanács végrehajtó bizottsága hétfőn együttes ülést
tartott, amelyen a főváros fejlesztésének több fontos kérdését
vitatták meg, napirenden szerepelt a helyi közlekedés távlati
terve, budapest hőenergiail ellátásának távlati terve, a fővárosi
lakásépítési program végrehajtásának helyzete és az ezzel
összefüggő további feladatok.

az együttes ülésen résztvettek az érdekelt minisztériumok
és főhatóságok vezetői is, a vitában számos hozzászólás és
javaslat hangzott el, a fővárosi lakásépítési program vitájá-
ban felszólalt dr. trautmann rezső építésügyi miniszter is,
aki a lakásépítésben érintett szervek munkája még jobb össze-
hangolásának, a korszerű technikai eljárások alapvető és szé-
leskörű alkalmazásának, a járulékos építkezések időbeni meg-
valósításának fontosságát hangsúlyozta.

a vita összefoglalójában gáspár sándor, az mszmp politi-
kai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára
rámutatott, hogy az építők munkájának javítása fontos feltétele
a budapesti lakás gondok fokozatos enyhítésének.

/ mti/
17.00 -lm

-27-

mo

bb.51. fővárosi középiskolás diákok a hansági kisz építő-
táborban

vid/zs/tné csm zs

1963. augusztus 12.

hétfőn munkához látott a hanság lecsapolásában segédkező
kiszések utolsó csoportja. a 260 főnyi csoport tagjai vala-
mennyien budapesti középiskolások, többségük most első ízben
ismerkedik a hansággal.

a meleg, a szokatlan körülmények nehéz próba elé állit-
ják a táborozókat, de az eddigi három csoport tagjai helyt-
álltak a munkában. az előző hat héten a fiatalok három és
fél kilométer hosszúságú csatornát tisztítottak, s a munka
közben 8500 köbméter földet mozgattak meg. eddigi munkájuk
értéke meghaladja a 250.000 forintot. / mti/

-. -

bb.48. a nyári vásár első hetének mérlege

1 tó/tm csm vj

1963. augusztus 12.

a belkereskedelmi minisztériumban hétfőn értékelték a
nyári vásár első felének tapasztalatait. a budapesti áruházak-
tól hatnapi, a vidékiektől pedig az első öt napi forgalmi adatok
futottak be. eszerint a fővárosi állami áruházakban majdnem 20
millió forint értékű leértékelt nyári ruházati cikket adtak
el, 8 százalékkal többet, mint a múltévi nyári vásár első
hetében. a vidéki áruházakban tavaly 10,467.000 forint volt
a forgalom az idényvégi kiárusítás első öt napján, az idén
5.2 százalékkal magasabb. a budapesti és a vidéki áruházak-
ban együttvéve 18.2 százalékkal nőtt a forgalom az elmúlt év
azonos időszakához képest.

a nyári vásár első hetében a legkeresettebbek a női fehér-
neműk, a férfilingek, a női nyáriruhák, a retikülök és bevásárló-
táskák, valamint a férfi bokafixes zoknik voltak.
/ mti/

-. -

17.04/-szb

-26-

MO

bb 49. újabb lehülés közeleg nyugatról - zivatarokra, csendes
esőkre számíthatunk

1 cs/j-lm ká

1963. augusztus 12.

két óriás méretű ciklonrendszer alakult ki skandinávia,
illetve a szovjetunió középső vidékei felett, s az atlanti óceán
északi térségeiből, izland és a brit szigeteken át délnek, a
francia partvidéktől pedig keletnek áramoltatják a hűvös tengeri
légtömegeket. nyugat-európa számos vidékén 16-25 fokig csökkent
máris a hőmérséklet, európa-szerinte záporok, zivatarok zajlanak.
a hűvös front hétfőn, a délutáni órákban elérte a pó-síkságot,
valamint ausztria középső területét és a cseh medencét. a jelok
szerint hazánkat a nagy tartalékokkal indult „mély,, zivatar-
front déli szegélye érinti.

a vasárnapi és a hétfői szabályosan szép, nyári időt a
kárpátok védő hatásának köszönhetjük. az erős napsugárzás révén
vasárnap általában 24-27 fokig, hétfőn pedig 29-30 fokig emelke-
dett a hőmérők higánya. érdekes módon ezen a két napon a
nyugati országrészekén volt tapasztalható erősebb felmelegedés.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán
tájékoztatásul közölték, hogy az új zivatarfront, illetve az
erős északnyugati széllel érkező hűvösebb levegő kedden reggel
vagy a délelőtti órákban éri el hazánkat. elsősorban a dunántu-
lon okoz majd lényeges lehülést. az észak, a középső és a déli
megyékben mérsékli a meleget, viszont délkeleten még kedden
is meleg marad az idő. a lehülést záporok, zivatarok, esetleg
csendős esők kísérik. a keddi maximumok a dunántulon 21-24, a
keleti országrészekén 25-29 fok körül alakulnak ki. /mti/

-. -

bb.50. a budapesti pártbizottság és a fővárosi tanács
végrehajtó bizottságainak együttes ülése

zs/tné csm zs

1963. augusztus 12.

a budapesti pártbizottság végrehajtó bizottsága és a
fővárosi tanács végrehajtó bizottsága hétfőn együttes ülést
tartott, amelyen a főváros fejlesztésének több fontos kérdését
vitatták meg. napirenden szerepelt a helyi közlekedés távlati
terve, budapest hőenergiail ellátásának távlati terve, a fővárosi
lakásépítési program végrehajtásának helyzete és az ezzel
összefüggő további feladatok.

az együttes ülésen résztvettek az érdekelt minisztériumok
és főhatóságok vezetői is. a vitában számos hozzászólás és
javaslat hangzott el. a fővárosi lakásépítési program vitájá-
ban felszólalt dr. traumann rezső építésügyi miniszter is,
aki a lakásépítésben érintett szervek munkája még jobb össze-
hangolásának, a korszerű technikai eljárások alapvető és szé-
leskörű alkalmazásának, a járulékos építkezések időbeni meg-
valósításának fontosságát hangsúlyozta.

a vita összefoglalójában gáspár sándor, az mszmp politi-
kai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára
rámutatott, hogy az építők munkájának javítása fontos feladata
a budapesti lakás gondok fokozatos enyhítésének.

/ mti/

17.00 -lm

-. -
-27-

MO

bb 52. megérkezett a kambodzsai királyság első magyarországi nagykövete

k kum hmé-lm sr

1963. augusztus 12.

norodom norindeth királyi herceg, a kambodzsai királyság első magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete vasárnap budapestre érkezett. megérkezése alkalmából gergely miklós, a külügyminisztérium protokoll osztályának helyettes vezetője üdvözölte a nagykövetet.

x x x
péter jános külügyminiszter hétfőn fogadta a kambodzsai nagykövetet megbízólevelének a közeljövőben történő átadásával kapcsolatban./mti/

--

bb 53. halálos közlekedési baleset tatabányán

hmé-lm la

1963. augusztus 12.

hétfőn reggel a tatabánya-sikvölgy közötti utszakaszon kúrti lászló 32 éves tatabányai lakos, a 15/b akna dolgozója oldalkocsis bmw motorkerékpárjával az egyik s-kanyarban a megengedettnél nagyobb sebességgel haladt. átsodródott az ut ellenkező oldalára és összeütközött egy tehergépkocsival. a bukósisak nélküli motorkerékpárvezető olyan súlyos koponya-sérülést szenvedett, hogy röviddel a kórházba szállítása után meghalt. a tehergépkocsin tartózkodóknak nem történt bajuk./mti/

--

bb 54. afrikai művészek vezsényen

vid szs/tné-lm zs

1963. augusztus 12.

a szolnokon vendégszereplő „africana”, guineai tánc-együttes tagjai hétfőn ellátogattak a vezsényi tiszamenti termelőszövetkezetbe. a guineai fiatalok - akik zömmel parasztszülők gyermekei - elismeréssel szóltak a vezsényiek eredményeiről. a látogatást követő baráti beszélgetésen az együttes vezetői meghívták a szövetkezeti gazdákat a táncegyüttes műsorának megtekintésére./mti/

--

17.50/-szb

-28-

MO

bb 55. évadnyitó társulati ülés szolnokon

vid zs/tné-lm zs

1963. augusztus 12.

több mint egy hónapos nyári szünet után ismét megkezdődött a színházi élet szolnokon. a szigligeti színház hétfőn tartotta társulati ülését, amelyen berényi gábor igazgató ismertette az új idény feladatait. a tiszaparti város társulata újabb husz taggal erősödött. szolnokra szerződött többek között mádi szabó gábor a budapesti vígszínháztól, horváth gyula a budapesti jókai színháztól és több most végzett főiskolás. szeptember közepéig az első szolnoki előadásig sem tétlenkednek a művészek; a próbák mellett a jövő hét elején megkezdik a tájelőadásokat. augusztus 20. előestéjén tiszasülyön és szandaszőlőson mutatkoznak be./mti/

--

bb 56. eltemették dr. vásárhelyi boldizsár professzort

t bc/gk-lm sr

1963. augusztus 12.

hétfőn délután mély részvét mellett kísérték utolsó útjára a farkasréti temetőben dr. vásárhelyi boldizsár kossuth-díjas tudóst, az építőipari és közlekedési műszaki egyetem tanszék-vezető tanárát, a műszaki tudományok doktorát.

a ravatalnál az építőipari és közlekedési műszaki egyetem tanácsa és mérnöki kara nevében dr. kézdi árpád rektorhelyettes vett búcsút vásárhelyi boldizsártól, az utépités, a vasutépités és a közlekedéstudomány jeles művelőjétől, mérnök-nemzedékek tanítójától és nevelőjétől. a közlekedés- és postaügyi minisztérium, valamint a közlekedéstudományi egyesület nevében páczelt ferenc minisztériumi főosztályvezető mondott búcsúbeszédet. a sírnál dr. hazai istván, az egyetem mérnöki karának dékánja, dr. nemesdy ervin, az egyetem ut-, vasutépités és közlekedésügyi tanszékének docense, majd dr. papp ferenc egyetemi tanár, az egyetem szak-szervezeti bizottságának elnöke vett búcsút az elhunyt professzortól. a volt iskolatársak végső búcsuját szatmári józsef, az egyetem építéskivitelezési tanszékének docense tomácsolta./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe:

a mai bb 23. sz. hír: /az új tanévben.../1.folyt. 1. bekezdésének 2. sorában a szöveg helyesen a következő:

...felkészítése az államigazgatási és...

--

18.10/-szb

-29-

MO

bb 57. ebéd a távozó ghanai nagykövet tiszteletére

gk-lm sr

1963. augusztus 12.

szarka károly külügyminiszterhelyettes hétfőn ebédet adott j.g. amamoó, a ghanai köztársaság közeljövőben távozó rendkívüli és meghatalmazott nagykövete tiszteletére./mti/

--

bb 58. a ghanai nagykövet búcsulátogatása a külügyminiszternél

gk-lm sr

1963. augusztus 12.

péter jános külügyminiszter hétfőn búcsulátogatáson fogadta j.g. amamoót, a ghanai köztársaság közeljövőben távozó budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét./mti/

--

bb 59. dobi istván fogadta a távozó ghanai nagykövetet

gk-lm sr

1963. augusztus 12.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke hétfőn fogadta j.g. amamoót, a ghanai köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben végleg távozik Magyarországról./mti/

--

bb 60. dobi istván üdvözlő távirata a középafrikai köztársaság nemzeti ünnepére

gk-lm sr

1963. augusztus 12.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke a középafrikai köztársaság nemzeti ünnepé alkalmából táviratban üdvözölte david dacko köztársasági elnököt./mti/

--

18.15/-szb

-30-

bb 64. hármasikrek veszprémben

vid sze-lm la

1963. augusztus 12.

a veszprémi kórházban hétfőn délután hármas ikreket hozott világra szabó gáspárné kádártai fiatalasszony. az ikrek közül kettő fiú, a harmadik kisleány. a hármasikrek összesen 5.4 kilogrammot nyomnak a mérlegen. a „legerősebb”, a kislány, súlya: 1.95 kilogramm. az anya és gyermekei egészségesek./mti/

--

21.10

vége

me

- 32 -

bb 61. ausztriába utazik a buzsáki népi együttes

i há/hné-lm sr

1963. augusztus 12.

a buzsáki népi együttes augusztus 16-tól 19-ig vendégszerepel az ausztriai st. veit an der glan községben. a 35 tagú népi együttes az „este a fonóban”, a „mi május 1-énk”, és a „Leány és férfi szüretes tánca”, című műsorral lép fel az osztrák közönség előtt. a műsorban kizárólag buzsáki népi táncokat, népdalokat mutatnak be népviseletben.

októberben a buzsáki népi együttes látja vendégül a st. veit an der glan együttesét, amely több községben szerepel majd./mti/

--

bb 62. elkészült a hatvanadik ezertonnás uszály balatonfüreden

vid te-lm ki

1963. augusztus 12.

a magyar hajó- és darugyár balatonfüredi üzemegységében évek óta gyártják a mahart megrendelésére a hazai hajópark legnagyobb uszálytípusát, amelyet elsősorban vasércszállításra használnak. az ezertonnás uszályok hegesztett kivitelben készülnek és a 75 méter hosszú hajótestet különösen erős bordázattal merevítik. a hajógyárban most készült el a hatvanadik ezertonnás uszály. a vízijármű szovjet kikötők és dunaujváros között teljesít majd szolgálatot./mti/

--

bb 63. időjárásjelentés

sze-lm la

1963. augusztus 12.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. augusztus 12-én, hétfőn este:

felhőátvonulások, esők, zivatarok

várható időjárás kedd estig: északnyugatról délkelet felé vonuló felhőzet, főként a dunántúlon és északon esőkkel, zivatarokkal. a dunántúlon élénk, máshol mérsékelt északnyugati, nyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: a nyugati megyékben 21-24, máshol 25-29 fok között./mti/

--

19.34/-szb

-31-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 159-400, 359-500

A szerkesztésért és kiállításért a vezérigazgató felel.

1963. augusztus 13.

bb 1. „a szocialista képzőművészet kibontakozása”, - új kiadvánnyal bővült a „művészettörténet”, sorozat

i tf-lm sr

1963. augusztus 13.

„a szocialista képzőművészet kibontakozása”, címmel állították össze a - képzőművészet történetét az ősidőktől napjainkig felölelő - „művészettörténet”, sorozat legújabb könyvét. a kiadvány a napokban jelent meg a gondolat kiadó és a képzőművészeti alap kiadványvállalatának közös gondozásában.

a könyv első részében markova valéria a szovjet képzőművészet kialakulásáról és fejlődéséről nyújt részletes áttekintést. a művészettörténeti szakmunka második fejezete a szocialista művészetet ismerteti 1945-60-ig, kovancec ilona feldolgozásában. a szovjetunió és a népi demokratikus országok, valamint chile, belgium és mexikó művészeinek munkásságát 87 festmény-, szobor-, rajz- és plakátreprodukció, fényképfelvétel szemlélteti./mti/

--

bb 2. munkásmozgalmi emléket találtak a diósgyőri várban

vid zs/tné-lm zs

1963. augusztus 13.

a négytornyú diósgyőri vár helyreállítási munkái közben az északnyugati torony falából leforrasztott bádogszelence került elő. a dobozban egy papirtekercs volt 1896 augusztus 16-1 dátummal és 200 névaláírással. az aláírók arról értesítették az utókorat, hogy a diósgyőri vasasok a megjelölt évben közös kiránduláson vettek részt a történelmi nevezetességű várban. az érdekes munkásmozgalmi leletet átadták a diósgyőri kohászati múzeumnak. előzőleg azonban a 200 névaláírást tartalmazó lapot lefényképezték, a kópiához mellékeltek egy mai keltezésű levelet arról, hogy az eredeti okmányt mikor találták meg, s a kópiát új bádogdobozban visszafalazták régi helyére./mti/

--

-1-

me